

شهید بزرگ تاریخ تشیع

علامه آیت الله صدر

تالیفات و تحقیقات آیت الله صدر در زمینه های گوناگون عمده، فقه و اصول و فلسفه و اقتصاد و جامعه شناسی و تاریخ و قانونگذاری و بانکداری بدون رباگواه صادقی بر نبرخ علمی اوست. به اعتراف منتقدان تقدیرورسی علامه شهید صدر در زمینه های ماتریالیسم، دیالکتیک و ماتریالیسم تاریخی، مهمترین بررسیها و انتقاداتی است که آن فلسفه بخود دیده است. نظریات آیت الله صدر در زمینه اقتصاد اسلامی و بازسازی آن، به شهادت همه کشورهای اقتصادی اسلامی و اقتصاددانان جهان کاری بزرگ بود.

آیت الله صدر در زمینه های مختلف علمی تالیفات بسیاری دارد که از نظر شما میگذرد:

فیلسوف و متفکر بزرگ حضرت آیت الله شهید باقر صدر در پیست و پنج ذی القعدة ۱۳۵۳ هجری قمری در کاظمین در یکی از خانواده های اسرار و مبارز و مجاهد تاریخ اسلام چشم به جهان گشود. آثار نبرخ آیت الله صدر از همان آغاز چنان آشکار بود که تحسین هم آشنا با زبان برمی آنگیخت. هنوز اولین دهه عمر خود را سپری نکرده بود که زندگی علمی و عملی خود را آغاز کرد. او در ده سالگی در زمینه های مختلف تاریخ اسلام سخنرانی میکرد و در همین دوران بود که مفدمات علوم را بیگور گرفت و در بازده سالگی به آموزش منطق و فلسفه به نقد و بررسی کتاب منطق کششکان پرداخت. روشن و استعداد سرشار او چنان بود که بدون استاد نیز قادر به درک بسیاری از کتب مفدماتی و سطح بود و مراحل تحصیل علوم دینی (علوم مقدماتی، سطح و خارج) را خیلی سریع طی نمود. آیت الله صدر، علم اصول را در دوازده سالگی نزد برادرش خواند و در این زمینه نظریات بسیاری از صاحب نظران را مورد انتقاد قرار داد و نقطه نظرهای تازه ای عرضه کرد. این انتقادات و نظریات پس از سالها هنوز هم در حوزه های علوم دینی مطرح میباشد.

علامه صدر نه تنها در زمینه فقه و اصول نابه بود، بلکه در این زمینه نوآور نیز بود. او به استیلا و اجتهاد ابعاد تازه ای بخشید و در زمینه های مختلف سیاسی و اقتصادی و جهان صاحب مکتب بود. مکتب فکری و اقتصادی و نیز شیوه و مکتب مبارزه ای او مشهور است و همین نظر مکتبی او در مبارزه بر ضد استعمار و اختناق و مکتب های ما دیگری امپریالیسم و کمونیسم جهانی عامل مهم در شهادت و نیستن مزبوران یعنی عراق پشمار میروند.

- ۱ - غایب الفکر (در علم اصول).
- ۲ - فلسفتنا - فلسفه ما - (به فارسی ترجمه شده).
- ۳ - التصانف - اقتصاد ما (به فارسی، اردو و ترکی ترجمه شده).
- ۴ - ماذا تعرف عن الاقتصاد الاسلامی.
- ۵ - الانسان المعاصر و مشکله الاجتماعیه (به فارسی ترجمه شد).
- ۶ - البنك الازبوی فی الاسلام (بانک بدون ربا).
- ۷ - الاسس المنطقیه للاستقراء (به انگلیسی و فارسی بنام مبانی منطقی استقراء ترجمه شده است).
- ۸ - بحوث فی شرح العروة الوثقی در چهار بخشه.
- ۹ - الفتاوی الواضحة فرسالة علمیه ایشان.
- ۱۰ - منهاج الصالحین... و حاشیه بر آن.
- ۱۱ - فروس فی علم الاصول.
- ۱۲ - مباحث الدلیل اللغوی.
- ۱۳ - تعارض الادلة الشرعیة.

را به کمال و سعادت رساند آگاه و از موانع و شرایط آنها باخبر باشد و بتواند بهترین و نزدیکترین آنها را انتخاب نماید.

۷- از تمام علوم و دانشها و خواص عمده اشیا آگاه باشد تا با توجه به آثار آنها قانونی را جعل نماید.

۸- از چگونگی روابط اجتماعی و تاثیر آنها در زندگی انسان ها که پیش می آید مطلع و بالآخره گذشته و آینده را بشناسد باشد.

اگر تمام جهان را بگردیم نمی توانیم یک نفر را بیابیم که حتی شارای یکی از این شرایط - بطور کامل باشد، و این همه نقص و تغییر و تحول در ذواین بشری بر اثر این است که قانونگزاران، واجد شرایط نیستند، و تنها مدائنی که می توانند.

بهترین و کاملترین بلکه تنها قانونگزار صلاحیتدار باشد، «آفرید گرهستی و خالق انسان است».

اوست که: همه این شرایط را به طور کامل داراست.

اوست که: انسان را آفریده و از همه ابرار و مومود وی مطلع است.

اوست که: گذشته و حال و آینده، در مقابل او یکسانست.

اوست که: محتاج نیست تا موضوع منابع مطرح گردد.

اوست که: مهربان و رحیم است و در عین حال، قادر و توانا است.

امید است شناختن و دانستن تفاوتهای ذواین الهی و ذواین بشری، به سعادت ما منتهی شود تا این سلسله، کمک نماید.

شهید بزرگ تاریخ تشیع

علامه آیت الله صدر

جله از صفحه ۲

- ۱۴ - بحث حول المهدی که بنام وصاسمه ای اثر نوره ترجمه شده است.
- ۱۵ - بحث حول الولاية (به انگلیسی و فارسی).
- ۱۶ - المرسل و الرسول و الرسالة.
- ۱۷ - نظریه عامه فی العبادات (به فارسی ترجمه شده است).
- ۱۸ - احکام الحج.
- ۱۹ - لمحہ فقیه عن دستور الجمهوریه الاسلامیه (به فارسی ترجمه شده)
- ۲۰ - الصریح الکامله للاقتصاد فی المجتمع الاسلامی.
- ۲۱ - المخطوط التفسیریة عن الاقتصاد فی المجتمع الاسلامی.
- ۲۲ - خلافة الانسان و شهادة الایمان.
- ۲۳ - منابع القدرة فی الدولة الاسلامیه.
- ۲۴ - فکرمه، که بنام نقش تاریخی و سیاسی فکرمه ترجمه شده است.
- ما شهادت این فقیه مجاهد و متفکر بزرگ جهان تشیع و خواهر دانشمند و مجاهدش (بنت المهدی) را به جهان اسلام و به پیشگاه امام زمان و سایر الامام تسلیم می گوئیم.